

کاهش فعالیت آلکالین فسفاتازی سرم در لیشمانيوز پیشرفته در موش حساس **Balb/c**

دکتر رویا یارایی^{۱*}، دکتر طوبی غضنفری^۲

^۱ ایمونولوژی استادیار دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شاهد

^۲ ایمونولوژی، دانشیار دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شاهد

ryaraee@yahoo.com

۸۸۹۶۶۳۱۰، نمبر: ۱۴۱۵۶-۳۵۱۱۱

دریافت مقاله: مرداد هشتاد و چهار
پذیرش برای چاپ: آبان هشتاد و چهار

چکیده

سابقه و هدف: فعالیت آلکالین فسفاتازی سرم یکی از نشانگرهای اختلالات کبدی است که در بیماریهای مختلفی دچار تغییر می‌شود. در این بررسی فعالیت آلکالین فسفاتازی در سرم موشهای *Balb/c* آلوده شده با انگل لیشمانيا مازور با سرم موشهای نرمال مورد مقایسه قرار گرفته است.

مواد و روش‌ها: تعداد ۱۰۰ ۰ پروماستیگوت تهیه شده از انگل لیشمانيا مازور سویه *MRHO/IR/76/ER* در حجم ۰/۰۵ میلی لیتر محیط کشت *RPMI* به کف پای موش *Balb/c* تزریق شد. بعد از ۵۰ روز با خونگیری از قلب موش اندازه گیری فسفاتاز آلکالین انجام شد. یافته‌ها با الکالین فسفاتاز گروه کنترل با استفاده از آزمون *t* مورد مقایسه قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که تفاوت معنی‌داری بین دو گروه از نظر میزان فعالیت آلکالین فسفاتاز در سرم وجود دارد. در گروه موشهای مبتلا به شکل پیشرفته بیماری میانگین فعالیت آلکالین فسفاتازی سرم حدود ۳۳ U/l می‌باشد در حالیکه در موشهای نرمال این فعالیت تقریباً دو برابر است. اختلاف بین دو گروه با $p < 0.005$ معنی‌دار است.

نتیجه‌گیری: با توجه به اینکه در بیماریهای التهابی معمولاً فعالیت آلکالین فسفاتازی افزایش می‌باید، کاهش مشاهده شده می‌تواند به پیشرفت بیماری و اسیب کبدی ناشی از آن نسبت داده شود.

وازگان کلیدی: لیشمانيوز، آلکالین فسفاتاز، موش *Balb/c* سرم

مقدمه

در تحقیق حاضر فعالیت آلکالین فسفاتازی در سرم موشهای *Balb/c* آلوده به انگل در مرحله پیشرفته بیماری در مقایسه با موشهای سالم مورد بررسی قرار گرفته است.

مواد و روش‌ها

حیوان آزمایشگاهی: از موش *Balb/c* ماده در سن ۵ هفته استفاده شد. این موش‌ها در محل مخصوص نگهداری حیوانات در دانشکده پزشکی دانشگاه شاهد تحت شرایط استاندارد آب و غذا و دما نگهداری می‌شدند.

لیشمانيا مازور: انگل لیشمانيا مازور سویه *MRHO/IR/76/ER* از مرکز تحقیقات و آموزش بیماریهای پوست و جذام دانشگاه علوم پزشکی تهران تهیه گردید و تا زمان استفاده در محیط کشت NNN نگهداری شد. هنگام استفاده در محیط کشت *RPMI* حاوی ۱۰ FCS٪ و ۱۰۰ IU/ml پنی‌سیلین استرپتومایسین کشت داده شده در فاز ایستای رشد شمارش شده برای آلوده سازی حیوان مورد استفاده قرار گرفت.^(۱)

لیشمانيوز یکی از بیماریهای بومی کشور ماست که بعضاً با ایجاد اپیدمی‌هایی در برخی از مناطق گرمسیری کشور مشکلات فراوانی را برای ساکنین این مناطق فراهم آورده است. مشکل عمده وجود برخی موارد غیر قابل درمان و همچنین مواردی از لیشمانيوز احشائی می‌باشد. یافتن هر گونه راهکار جدید درمانی نیازمند شناخت دقیق پاتوفیزیولوژی و بیولوژی ملکولی بیماری است. لذا جستجوی تغییرات مختلف به ویژه در پارامترهای مربوط به سرم می‌تواند کمکی در جهت شناخت بهتر بیماری باشد^(۲). فعالیت آلکالین فسفاتازی که یکی از مارکرهای اختلالات کبدی است در بیماریهای دیگر از جمله بیماریهای اتوایمیون و برخی بیماریهای عفونی و شرایط التهابی تغییرات آشکاری دارد^(۳). موش *Balb/c* به دلیل حساسیت به انگل لیشمانيا مازور و گسترش بیماری به عنوان مدل مناسبی جهت بررسی موارد غیر قابل درمان لیشمانيوز جلدی و همچنین به عنوان مدل لیشمانيوز احشائي در مرحله پیشرفته بیماری استفاده می‌گردد^(۴).